

**2004 M. BALANDŽIO 21 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2004/35/EB DĖL ATSAKOMYBĖS UŽ
APLINKOS APSAUGĄ SIEKIANČIĄ IŠVENGTI ŽALOS APLINKAI IR JĄ IŠTAISYTI (ATLYGINTI) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ**

2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti))	Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projektas	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis
	<p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas 1992-01-21 Nr. I-2223 (Žin., 1992, Nr. 5-75);</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymas 2005-03-24 Nr. X-147 (Žin., 2005, Nr. 47-1558);</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 4, 6, 7, 8, 9, 23 straipsnių, II skyriaus pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22(1) straipsniu įstatymas 2001-12-20 Nr. IX-677 (Žin., 2002, Nr. 2-49);</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymas 2002-07-01 Nr. IX-1005 (Žin., 2002, Nr. 72-3017);</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 1, 2, 3, 12, 18, 20 ir 24 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei Įstatymo papildymo priedu įstatymas 2006-06-08 Nr. X-648 (Žin., 2006, Nr. 72-2667);</p> <p>Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas 2000-07-18 Nr. VIII-1864 (Žin., 2000, Nr. 74-2262);</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų, rūšių ir bendrijų įstatymas (nauja redakcija) 2001-12-11 Nr. IX-637 (Žin., 2001, Nr. 110-3987);</p> <p>Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (nauja redakcija) 2003-03-25 Nr. IX-1388 (Žin., 2003, Nr. 36-1544);</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (nauja redakcija) 2001-12-04 Nr. IX-628 (Žin., 2001, Nr. 108-3902);</p> <p>Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (nauja redakcija) 2006-06-27 Nr. X-736 (Žin., 2006, Nr. 77-2975);</p>	Visiškas

Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymas 1999-06-22 Nr. VIII-1248 (Žin., 1999, Nr. 60-1948);

Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo įstatymas 2002-01-22 Nr. IX-720 (Žin., 2002, Nr. 13-474);

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymas 2000-10-12 VIII-2025 (Žin., 2000, Nr. 92-2872);

Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos specialiosios rėmimo programos įstatymas 2003-06-10 Nr. IX-1607 (Žin., 2003, Nr. 61-2760);

Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. IX-1187 „Dėl valstybės ilgalaikės raidos strategijos“ (Žin., 2002, Nr. 113-5029);

Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimas Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos bendrojo plano“ (Žin., 2002, Nr. 110-4852);

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. D1-228 „Dėl aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, 59-2099);

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimas 388 „Dėl Ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sekretoriaus teisės aktų įgyvendinimu teikimo Europos Komisijai tvarkos patvirtinimo ir Informacijos, kurios reikia ataskaitoms Europos aplinkos agentūrai parengti, teikimo“ (Žin., 2004, Nr. 53-1804);

Lietuvos Respublikos įstatymas 2003-12-16 Nr. IX-1897 dėl 1976 m. Tarptautinės konvencijos dėl atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus ribojimo ratifikavimo (Žin., 2003, Nr. 36-1175);

Lietuvos Respublikos įstatymas 2006-06-22 Nr. X-721 dėl 1996 m. Protokolo, iš dalies keičiančio 1976 m. konvenciją dėl atsakomybės pagal jūrinius reikalavimus ribojimo ratifikavimo (Žin., 2006, Nr. 99-3838);

Lietuvos Respublikos įstatymas 2000-04-13 Nr. VIII-1624 dėl 1992 metų Tarptautinės Konvencijos dėl civilinės atsakomybės už taršos nafta padarytą žalą ir 1992 metų Tarptautinės Konvencijos dėl tarptautinio taršos nafta padarytos žalos kompensavimo fondo įkūrimo ratifikavimo (Žin., 2000, Nr. 43-1221);

Lietuvos Respublikos įstatymas 2006-10-03 Nr. X-831 dėl 2001 m. Tarptautinės konvencijos dėl civilinės atsakomybės už laivų bunkeriuose vežamos naftos padarytą žalą ratifikavimo (Žin. 2006, Nr. 120-4561);

Lietuvos Respublikos įstatymas 2006-05-30 Nr. X-627 dėl 1996 m. Tarptautinės konvencijos dėl atsakomybės ir kompensacijos už žalą, susijusią su pavojingų ir

	<p>kenksmingų medžiagų vežimu jūra ratifikavimo (Žin., 2006, Nr. 101-3909);</p> <p>Lietuvos Respublikos įstatymas 1993-11-30 Nr. I-314 dėl 1963 m. gegužės 21 d. Vienos Konvencijos dėl civilinės atsakomybės už branduolinę žalą ir Bendrojo protokolo dėl Vienos Konvencijos ir Paryžiaus konvencijos taikymo įsigaliojimo (1993, Nr. 68-1276).</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projektas (toliau – Saugomų teritorijų įstatymo projektas)</p>	
<p><i>2 straipsnis</i></p> <p>Sąvokų apibrėžimai</p> <p>Šioje direktyvoje taikomi tokie apibrėžimai:</p> <p>1. “žala aplinkai” tai:</p> <p>a) saugomoms rūšims ir natūralioms buveinėms daroma žala, kuri daro reikšmingą neigiamą poveikį siekiant tokių buveinių arba rūšių palankiausios apsaugos būklės arba palaikant ją. Tokio poveikio reikšmingumas turi būti vertinamas darant nuorodą į pirminę būklę, atsižvelgiant į I priede nustatytus kriterijus;</p> <p>Į žalą saugomoms rūšims ir natūralioms buveinėms neįeina prieš tai nustatytas neigiamas poveikis dėl subjekto veiklos, kurią aiškiai leido vykdyti atitinkamos institucijos pagal nuostatas, įgyvendinančias Direktyvos 92/43/EEB 6 straipsnio 3 ir 4 dalis arba 16 straipsnį arba Direktyvos 79/409/EEB 9 straipsnį, arba, jei tai yra Bendrijos teisės aktais nereglamentuotos buveinės ir rūšys, pagal</p>	<p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 5 d.:</p> <p>5. Papildyti 1 straipsnį 19–21 punktais:</p> <p>“[...] 21) žala aplinkai – tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradęs neigiamas aplinkos ar jos elementų (įskaitant ir saugomas teritorijas, kraštovaizdį, biologinę įvairovę) pokytis arba jų funkcijų, turimų savybių, naudingų aplinkai ar žmonėms (visuomenei), (toliau – funkcijos) pablogėjimas [...]”</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 11 str.</p> <p>Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:</p> <p>“Pripažįstama, kad žala aplinkai padaryta, jeigu yra tiesioginis ar netiesioginis neigiamas poveikis:</p> <p>1) palaikomai ar siekiamai išlaikyti rūšių ar buveinių tinkamai apsaugos būklei, taip pat biologinės įvairovės, miškų, kraštovaizdžio, saugomų teritorijų būklei;</p> <p>2) paviršinio ir požeminio vandens ekologinei, cheminei, mikrobinei ir (arba) kiekybinei būklei ir (arba) ekologiniam pajėgumui (potencialui), kaip tai apibūdinta Lietuvos Respublikos vandens įstatyme;</p> <p>3) žemei, tai yra žemės užteršimas, kai teršalai pasklinda žemės paviršiuje, įterpiami į žemę ar po ja (į žemės gelmes);</p>	Visiškas

<p>aplinkos apsaugą reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų atitinkamas nuostatas.</p> <p>b) žala vandeniui, kuri daro reikšmingą neigiamą poveikį tų vandenų ekologiškai, cheminei ir (arba) kiekybinei būklei ir (arba) ekologiniam potencialui (pajėgumui), apibrėžtam Direktyvoje 2000/60/EB, išskyrus neigiamą poveikį tada, kai taikoma minėtos direktyvos 4 straipsnio 7 dalis;</p> <p>c) žala žemei, kuri yra bet koks žemės užteršimas, kuris kelia didelį pavojų, kad žmonių sveikatą gali neigiamai paveikti medžiagų, preparatų, organizmų arba mikroorganizmų tiesioginis arba netiesioginis naudojimas žemėje, ant jos arba po ja;</p> <p>2. „žala“ – tai tiesioginis arba netiesioginis gamtos išteklių išmatuojamas neigiamas pasikeitimas arba gamtos išteklių susijusios savybės, funkcijos išmatuojamas pablogėjimas;</p> <p>3. „saugomos rūšys ir natūralios buveinės“ – tai:</p> <p>a) rūšys, paminėtos Direktyvos 79/409/EEB 4 straipsnio 2 dalyje arba išvardytos jos I priede, arba išvardytos Direktyvos 92/43/EEB II ir IV prieduose;</p> <p>b) rūšių buveinės, paminėtos Direktyvos 79/409/EEB 4 straipsnio 2 dalyje arba išvardytos jos I priede, arba išvardytos</p>	<p>4) kitiems aplinkos elementams (jų funkcijoms), kai pažeidžiami aplinkos apsaugos reikalavimai.</p> <p>Gamtos išteklių naudotojai bei asmenys, vykdančios ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę.</p> <p>Aplinkos būklė atkurama atgaivinant pažeistą aplinką ar jos elementus arba jų pažeistas funkcijas. Padarius žalą žemei (jos paviršiui ar gelmėms), kaip aplinkos elementams, būtina pašalinti bet kokią neigiamą poveikio žmonių sveikatai pavojų.</p> <p>Žala aplinkai vertinama ir apskaičiuojama pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką, įvertinant pirminę būklę (sąlygas), neigiamo poveikio aplinkai reikšmingumą, natūralaus aplinkos atsikūrimo galimybes ir laiką, tačiau nevertinamas anksčiau, tai yra iki žalos aplinkai atsiradimo, nustatytas neigiamas poveikis, atsiradęs dėl konkrečios ūkinės veiklos, kurią nustatyta tvarka leidžia vykdyti įgaliosios institucijos ir kuri vykdoma nepažeidžiant aplinkos apsaugos reikalavimų [...]</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymas 2 str. 3 d., 7 d., 11 d., 12 d., 14 d.:</p> <p>“3. Europos Bendrijos svarbos rūšys - nykstančios, pažeidžiamos, retos ar endeminės rūšys, esančios Europos Bendrijos valstybių ir Lietuvos Respublikos teritorijoje.”;</p> <p>“7. Natūrali buveinė (toliau – buveinė) – specifiniais abiotiniais ir biotiniais požymiais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kurio savo biologinio ciklo etapo metu.”;</p> <p>“11. Rūšies apsaugos būklė – tokia būklė, kai rūšį veikiantys veiksniai gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijai paplitimui ir gausumui.</p> <p>12. Rūšies buveinė – specifiniais abiotiniais ir biotiniais veiksniais pasižyminti aplinka, kurioje rūšis gyvena bet kuriuo savo biologinio ciklo etapu.”;</p> <p>“14. Saugomos rūšys ir bendrijos – Lietuvos Respublikos teritorijoje, jos kontinentiniame šelfe ir Lietuvos Respublikos ekonominėje zonoje Baltijos jūroje natūraliai gyvenančių (besiveisiančių) ar augančių gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, jų bendrijos, kurios yra pažeidžiamos, nykstančios, retos bei endeminės ir kurioms gresia</p>
--	---

Direktyvos 92/43/EEB II priede, ir natūralios buveinės, išvardytos Direktyvos 92/43/EEB I priede, ir Direktyvos 92/43/EEB IV priede išvardytų rūšių veisimosi vietos arba poilsio vietos; ir

c) jei valstybė narė nustato, minėtuose prieduose neišvardytos buveinės arba rūšys, kurias valstybė narė nurodo siekdama tokių pačių, kaip ir minėtose dviejose direktyvose nustatytų, tikslų;

4. „apsaugos būklė” – tai:

a) jei tai yra natūrali buveinė, visa įtaka natūraliai buveinei ir jos tipinėms rūšims, kuri gali paveikti jos ilgalaikį natūralų paplitimą, struktūrą ir funkcijas, bei jos būdingų rūšių ilgalaikį išlikimą valstybės narės Europos teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis, arba valstybės narės teritorijoje arba šios buveinės natūraliame areale, priklausomai nuo atvejo;

Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma „palankia”, jei:

- jos natūralus arealas ir plotai, kuriuos ji apima šiame areale, yra pastovūs ar didėja,

- egzistuoja ir panašu, kad artimoje ateityje ir toliau egzistuos jos ilgalaikiam išlikimui būtina konkreti struktūra ir funkcijos,

- jos būdingų rūšių apsaugos būklė yra palanki pagal b) punkto apibrėžimą;

b) jei tai yra rūšys, visa įtaka toms rūšims, kuri gali paveikti jos populiaciją ilgalaikį

išnykimas. Tai rūšys ir bendrijos, kurios šio Įstatymo nustatyta tvarka yra įrašytos į Ypač saugomų rūšių sąrašą, Raudonąją knygą ar į Europos Bendrijos svarbos rūšių sąrašą. Rūšies sąvoka apima ir žemesnio rango taksonominius vienetus.”.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas 2 str. 40, 41 p.:

“40. Tinkama buveinės apsaugos būklė – tokia būklė, kai natūralus buveinės paplitimo arealas ir jos plotai tame areale nekinta arba didėja, kai egzistuoja ir tikėtina, kad neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, kai šiai buveinei būdingų rūšių apsaugos būklė yra tinkama.”.

41. Tinkama rūšies apsaugos būklė – tokia būklė, kai rūšies populiacijos pokyčiai rodo, kad populiacija pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas savo natūralios buveinės komponentas, ir kai rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad mažės, ir buveinė, kurioje populiacija galės išlikti ilgą laiką, yra ir, tikėtina, bus pakankamai didelė.

Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 3 str. 40 p.:

“40. Vanduo – aplinkos dalis, apimanti Lietuvos Respublikos paviršiniuose ir požeminiuose vandens telkiniuose esantį vandenį.”.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 5 d.:

5. Papildyti 1 straipsnį 19–21 punktais:

„[...] Gamtos išteklių naudotojai bei asmenys, vykdančys ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę [...]”

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 14 str. 1 d.:

„Gamtos išteklių naudotojais gali būti juridiniai ir fiziniai asmenys.“

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 3 d.:

3. Pakeisti 1 straipsnio 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

“12. Ūkinė veikla – ūkinė ir kitokia veikla, kuri turi ar gali turėti įtakos aplinkai.”.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34

<p>natūralų paplitimą ir gausumą valstybės narės Europos teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis arba valstybės narės teritorijoje arba šios rūšies natūraliame areale, priklausomai nuo atvejo;</p> <p>Rūšių apsaugos būklė laikoma “palankia”, jei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tos rūšies populiacijos dinamikos duomenys rodo, kad ilgu laikotarpiu ji išsilaiko kaip gyvybinga jos natūralių buveinių dalis, - rūšių natūralus arealas nei mažėja, nei turi tendenciją sumažėti artimoje ateityje, ir - buveinė yra ir greičiausiai išliks pakankamai didelė, kad išlaikytų savo populiacijas ilgą laikotarpį; <p>5. “vandenys” – tai visi vandenys, kuriems taikoma Direktyva 2000/60/EB;</p> <p>6. “subjektas” – tai fizinis arba juridinis, privatus arba viešasis asmuo, kuris vykdo arba kontroliuoja profesinę veiklą, arba, jei tai numatyta nacionalinės teisės aktuose, asmuo, kuriam deleguota tokios veiklos techninio vykdymo sprendžiamoji ekonominė galia, įskaitant ir tokios veiklos leidimo arba įgaliojimo turėtoją arba asmenį, registruojantį tokią veiklą arba pranešantį (teikiantį žinias) apie ją;</p> <p>7. “profesinė veikla” – tai bet kokia</p>	<p>straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 4 d.:</p> <p>4. Pakeisti 1 straipsnio 14 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>“14) teršimas – medžiagų, preparatų, organizmų ir mikroorganizmų ar jų junginių (toliau – teršalų) išmetimas (išleidimas, paskleidimas) į aplinką kaip žmonių veiklos rezultatas;</p> <p>Pagal analogiją taikytinas Civilinio kodekso 6.255 str. 1 d.:</p> <p>“Realus pavojus, kad ateityje gali būti padaryta žalos, yra pagrindas prevenciniam ieškiniiui pareikšti. Prevenciniu ieškiniu laikomas ieškinys, kuriuo siekiama uždrausti atlikti veiksmus, sukeliančius realią žalos padarymo ateityje grėsmę.”</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 5 d.:</p> <p>5. Papildyti 1 straipsnį 19–21 punktais:</p> <p>“19) aplinkos atkūrimo priemonės – bet kurie veiksmai, įskaitant žalą sumažinančias bei laikinas priemones, kuriomis nustatyta tvarka atkuriamą iki pradinės būklės pažeista aplinką, jos elementai ir (arba) pablogėjusios jų funkcijos arba įgyvendinamos lygiavertės tiems aplinkos elementams ir (arba) jų funkcijoms alternatyvos;</p> <p>20) prevencinės priemonės – bet kurios priemonės, taikomos reaguojant į įvykį, veikimą ar neveikimą, siekiant išvengti žalos ar kitokio neigiamo poveikio aplinkai ar ją (jį) sumažinti [...]”</p> <p>Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 1 str. 1 ir 5 dalys:</p> <p>1. Pakeisti 1 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>“3) gamtos ištekliai – gyvosios ar negyvosios gamtos elementai (augalija, gyvūnija, įskaitant ir buveines, vanduo, žemė (jos paviršius ir gelmės), kuriuos žmogus naudoja arba gali naudoti savo reikmėms”;</p> <p>5. Papildyti 1 straipsnį 19–21 punktais:</p> <p>“[...] 21) žala aplinkai – tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradęs neigiamas aplinkos ar jos elementų (įskaitant ir saugomas teritorijas, kraštovaizdį, biologinę įvairovę) pokytis arba jų funkcijų, turimų savybių, naudingų aplinkai ar žmonėms (visuomenei), (toliau – funkcijos) pablogėjimas.”.</p> <p>Aplinkos ministro 2006 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. D1-228 „Dėl Aplinkos</p>
--	---

veikla, vykdoma kaip ūkinė veikla, verslas arba įmonė, nepriklausomai nuo to, ar ji yra privati, viešoji, siekianti arba nesiekianti pelno;	atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“
8. „emisija“ – tai medžiagų, preparatų, organizmų arba mikroorganizmų išleidimas į aplinką, kaip žmonių veiklos rezultatas;	„4.3. pirminė aplinkos būklė – aplinkos būklė, kuri būtų buvusi, jei žala aplinkai nebūtų padaryta.“ Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 11 str.:
9. „neišvengiama (reali) žalos grėsmė“ – tai pakankama tikimybė, kad artimoje ateityje bus padaryta žala aplinkai;	Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „[...] Gamtos išteklių naudotojai bei asmenys, vykdantys ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, o padariusieji žalos privalo atkurti aplinkos būklę, esant galimybei, iki pirminės būklės, buvusios iki žalos aplinkai atsiradimo, ir atlyginti visus nuostolius. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę.
10. „prevencinės priemonės“ – tai bet kokie įvykiai, veiksmai arba neveikimai, dėl kurių išskyla neišvengiama žalos aplinkai grėsmė, siekiant išvengti šios žalos arba ją sumažinti;	Aplinkos būklė atkuriama atgaivinant pažeistą aplinką ar jos elementus arba jų pažeistas funkcijas. Padarius žalą žemei (jos paviršiui ar gelmėms), kaip aplinkos elementams, būtina pašalinti bet kokią neigiamą poveikio žmonių sveikatai pavojų. [...]“ Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 1, 2, 6, 7, 8, 14, 19, 26, 31, 32, 33, 34
11. „ištaisymo priemonės“ – tai veiksmai arba veiksmų derinys, taip pat ir švelninančios arba laikinosios priemonės, skirtos atstatyti, atkurti arba pakeisti pažeistus gamtos išteklius ir (arba) pablogėjusias savybes (funkcijas), arba suteikti tokių išteklių arba savybių (funkcijų) lygiavertę alternatyvą, kaip numatyta II priede;	straipsnių ir priedo pakeitimo ir papildymo, 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 32(1), 32(2) straipsniais įstatymo 14 str.:
12. „gamtos išteklius“ – tai saugomos rūšys arba natūralios buveinės, vanduo ir žemė;	Pakeisti 33 straipsnį ir jį išdėstyti taip: „[...] Aplinkos ministerija, jai pavaldžios ar kitos valstybės ar savivaldybių institucijos pagal kompetenciją ieškinius dėl žalos aplinkai bei kitų nuostolių, įskaitant prevencinių ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių vykdymą, atlyginimo gali pareikšti ūkio subjektui arba kitam asmeniui, padariusiam aplinkai žalos arba sukėlusiam realią jos grėsmę, per penkerius metus nuo dienos, kada šios priemonės buvo baigtos taikyti arba buvo nustatytas atsakingas ūkio subjektas arba kitas asmuo, atsižvelgus į tai, kuri iš minėtų aplinkybių atsirado vėliau. [...]“
13. „savybės (funkcijos)“ ir „gamtos išteklių savybės (funkcijos)“ – tai funkcijos,	Civilinio kodekso 6.249 str. 1, 4 d.: „1. Žala yra asmens turto netekimas arba sužalojimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Piniginė žalos išraiška yra nuostoliai. Jeigu šalis nuostolių dydžio negali tiksliai įrodyti, tai jų dydį nustato teismas.
	4. Be tiesioginių nuostolių ir negautų pajamų, į nuostolius įskaičiuojamos:

<p>kurias atlieka gamtos išteklius kito gamtos ištekliams arba visuomenės naudai;</p> <p>14. “pirminė būklė” – tai būklė žalos gamtos ištekliams ar jų savybėms (funkcijoms) atsiradimo metu, kuri būtų buvusi, jei žala aplinkai nebūtų padaryta, kuri įvertinama atsižvelgiant į turimą geriausią informaciją;</p> <p>15. “atstatymas”, taip pat ir “natūralus atsistatymas” – vandens, saugomų rūšių ir natūralių buveinių atveju, - tai pažeistų gamtos išteklių ir (arba) pablogėjusių savybių (funkcijų) sugrąžinimas į pirminę būklę arba, žalos žemei atveju, - tai didelio pavojaus, kad gali būti neigiamas poveikis žmonių sveikatai, panaikinimas;</p> <p>“išlaidos” – tai išlaidos, kurias pateisina poreikis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šios direktyvos įgyvendinimą, įskaitant išlaidas, įvertinant žalą aplinkai, neišvengiamą (realią) tokios žalos grėsmę, veiksmų, taip pat administracinių, teisinių, alternatyvas, bei vykdymo išlaidas duomenų rinkimo išlaidas ir kitas bendrąsias išlaidas, stebėjimo ir priežiūros išlaidas.</p>	<p>1) protingos išlaidos, skirtos žalos prevencijai ar jai sumažinti;</p> <p>2) protingos išlaidos, susijusios su civilinės atsakomybės ir žalos įvertinimu;</p> <p>3) protingos išlaidos, susijusios su nuostolių išieškojimu ne teismo tvarka.“</p> <p>Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 įstatymo pakeitimo projekto 2 straipsnio:</p> <p>25. Palanki natūralios buveinės apsaugos būklė – būklė, kai natūralus buveinės arealas ir jos užimami plotai tame areale nekinta arba didėja, kai yra ir, tikėtina, ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos, ir kai šiai buveinei būdingų rūšių apsaugos būklė yra palanki.</p> <p>26. Palanki rūšies apsaugos būklė – būklė, kai rūšies populiacijos pokyčiai rodo, kad populiacija pajėgi ilgą laiką išlikti gyvybinga savo natūralioje buveinėje, o rūšies arealas nemažėja, taip pat nėra tikėtina, kad ateityje mažės, be to, buveinė, kurioje populiacija galės išlikti ilgą laiką, yra ir tikėtina, kad bus pakankamai didelė.</p>	
---	--	--